

Kázání: 238. O superúplňku a super Božím Synu

Kázání

O superúplňku a super Božím Synu

Kázání

O superúplňku a super Božím Synu

1. čtení: Žalm 8

1 Pro předního zpěváka podle gatského způsobu. Davidův.

2 Hospodine, Pane náš, jak vznešené je tvoje jméno po vši zemi! Svou velebnost vyvýšil jsi nad nebesa.

3 Ústy nemluvnat a kojenců jsi vybudoval mocný val proti svým protivníkům a zastavil nepřitele planoucího pomstou.

4 Vidím tvá nebesa, dílo tvých prstů, měsíc a hvězdy, jež jsi tam upevnil:

5 Co je člověk, že na něho pamatuješ, syn člověka, že se ho ujímáš?

6 Jen maličko jsi ho omezil, že není roven Bohu, korunuješ ho slávou a důstojností.

7 Svěřuješ mu vládu nad dílem svých rukou, všechno pod nohy mu kladeš:

8 všečen brav a skot a také polní zvířata

9 a ptactvo nebeské a mořské ryby, i netvora, který se prohání po mořských stezkách.

10 Hospodine, Pane náš, jak vznešené je tvoje jméno po vši zemi!

2. čtení: Židům 1, 1 - 4 a 2, 5 - 12

1 Mnohokrát a mnohými způsoby mluvíval Bůh k otcům ústy proroků;

2 v tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu, jehož ustanovil dědicem všeho a skrze něhož stvořil i věky.

3 On, odlesk Boží slávy a výraz Boží podstaty, nese všecko svým mocným slovem. Když dokonal očistění od hříchů, usedl po pravici Božího majestátu na výsostech

4 a stal se o to vznešenějším než andělé, oč je převyšuje jménem, které mu bylo dáno.

5 Andělům Bůh také nepodřídil budoucí svět, o němž mluvíme,

6 kdežto o Synu je na jednom místě řečeno: „Co je člověk, že ho máš, Bože, na mysli, a Syn člověka, že na něj hledíš?

7 Jen nakrátko jsi ho postavil níž než anděly, pak jsi ho korunoval ctí a slávou,

8 všecko jsi podrobil pod jeho nohy.“ Když mu tedy podrobil všecko, znamená to, že nezůstalo nic, co by mu nebylo podmaněno. Nyní ovšem ještě nevidíme, že by mu vše bylo podmaněno.

9 Ale vidíme toho, který byl nakrátko postaven níže než andělé, Ježíše, jak je pro utrpení smrti korunován ctí a slávou; neboť měl z milosti Boží zakusit smrt za všechny.

10 Bylo přirozené, že Bůh, pro něhož je vše a skrze něhož je vše, přivedl mnoho synů k slávě, když skrze utrpení učinil dokonalým původce jejich spásy.

11 A on, který posvěcuje, i ti, kdo jsou posvěcováni, jsou z téhož Otce. Proto se nestydí nazývat je svými bratry, když říká:

12, Budu zvěstovat tvé jméno svým bratřím, uprostřed shromáždění tě budu chválit.“

Sestry a bratři, je to asi tak deset dní, kdy jsem jel k večeru autem a zrovna nad jedním kopcem vycházel úplněk. Co úplněk, byl to superúplněk, který je prý vidět když se měsíc z celého roku nejvíc přiblíží k Zemi. Kdybych si býval vzal dalekohled, myslím, že bych na té obrovské kouli zahlédl i stopy po kosmonautech, co tam v šedesátém devátém přistáli.

U nás v kopcích je noční obloha ještě vidět, a kdybych byl co k čemu, dávno je ze mě amatérský astronom. Jenže kdo z nás v poslední době při zpěvu cvrčka či houkání sovy zřel na Velký či Malý vůz, Orion nebo Polárku? Hvězdy nás dneska nějak zvlášť neberou, spíš než na noční oblohu podnikáme poznávací zájezdy do cizích krajin a namísto pohledů na nebeská tělesa se díváme do chytrých telefonů.

Na hvězdné nebe už nedohlédneme také vinou spousty lamp, svítidel a reflektorů všude kolem nás. Myslím, že jsme i poněkud přizemnější, soustředěnější na život vezdejší, než byly generace lidí před námi.

To takovému Imanuelovi Kantovi, pruskému filozofovi, který nikdy nevystřčil paty z města Královce, stačilo podnětů mnohem méně: „Dvě věci naplňují mysl vždy novým a rostoucím úžasem a úctou, čím častěji a více o nich člověk rozjímá: hvězdné nebe nade mnou a mravní [zákon](#) ve mně“.

Podobně jako filozof Kant na tom byl autor dnešního žalmu: „Vidím tvá nebesa, dílo tvých prstů, měsíc a hvězdy, jež jsi tam upevnil.“ A dodává: „Co je člověk, že na něho pamatuješ, syn člověka, že se ho ujímáš?“

Pan Kant při pohledu na hvězdy pocítil v srdci jistý mravní závazek. Prostě když se člověk dívá na tu vesmírnou harmonii, zmocní se ho neodbytný pocit, že by se sám měl rovněž chovat harmonicky. Pan žalmista to prožíval podobně, navíc ale za tou vši nádherou zahlédl Nejvyššího, který i když je neustále obklopen zářícím nebeským zástupem, přesto pamatuje na člověka tam dole a ujímá se ho, navazuje s ním, má o něj zájem.

Nemusíme být hned filozofy, abychom mravní závazek pocítili i ve slovech žalmisty. Jestliže se Bůh o člověka zajímá a dokonce ho „korunuje důstojností“, neměli bychom se sami chovat jinak, neměli bychom s druhými jednat nedůstojně nebo se o ně nezajímat.

Stačí jeden pohled na noční oblohu a v lidském nitru dochází k poznání, které je cennější než všechny astronomické objevy dohromady: Nejsem na světě sám, nade mnou je Bůh, který na mě pamatuje, a vedle mě jsou lidé, na které nesmím zapomínat.

Ve vzduchu ovšem visí otázka: Jak se nás vlastně Bůh ujímá, jak s námi navazuje? Jak se to dá poznat? Na tyto a podobné otázky nám dává odpověď dnešní oddíl z listu Židům: Bůh k nám mluví. Navazuje s námi pozemšťany prostřednictvím slov.

Není to málo? napadne nás. Nechtělo by to ještě trochu něco navíc, třeba tu a tam nějaký ten zázrak, když už s námi Bůh hodlá komunikovat? Nějaké přilepšení za to, že mu nasloucháme?

Nejspíš se něco podobného honilo také hlavami prvních křesťanů, kterým byl list Židům určený. Scházeli se denně po práci ve větší místnosti za řemeslnickou dílnou v přízemí jejich činžáku v jedné z římských čtvrtí. Byli to sice původem Židé, v Jeruzalémě ale nikdy nebyli; nicméně jeruzalémský chrám si připomínali a Mojžíšův zákon ctili i v pohanském prostředí.

Před lety se obrátili k víře v Krista, ale čas utíká a jejich víra začala tak nějak pokulhávat. Není divu. Pohané kolem vás nejrůznějšími zázraky, znameními a divy nešetří, zatímco vy jste večer co večer sami v kamrlíku za dílnou a čekáte na slíbený příchod Mesiáše.

A tak víra pomalu a jistě upadá a hledají se náhradní řešení. Nemusí se chodit daleko. Když nejedná Bůh, nechají se jednat andělé. To jsou takové ty nebeské bytosti, co sice nejsou lidským očím dostupné, ale jinak je jich všude plno a když to s nimi člověk umí, mohou být prý i docela užitečné.

Mezi Židy žijícími po generace v diaspoře, tzn. mimo svatou zemi, se stala víra v anděly poměrně dost populární. Možná to bylo tím, že žili v pohanském prostředí, kde bylo nebe nejrůznějšími duchovními bytostmi přelidněno, nebo lépe přeandělněno. Možná to bylo tím, že se Hospodin diasporním Židům, nepřekonatelně vzdáleným od jeruzalémského chrámu, jevil příliš dalekým a nedostupným.

Proto je v řeckém překladu Starého zákona, který diasporní Židé používali, mnohem víc zmínek o andělech než v hebrejském originále. Andělé se objevují i v řecké verzi dnešního žalmu a v tomto znění jej také cituje autor epištoly Židům. Namísto hebrejského „Jen maličko jsi člověka omezil, že není roven Bohu“ čteme v epištole Židům „Jen nakrátko jsi ho postavil níž než anděly.“

No a co? řekneme si. Co my s tím dneska? Dnešní svět už dávno není plný andělů. Dokonce ani těch malých buclatých s křídélky a s tváří malého dítěte, co se vznášejí ve výzdobě barokních kostelů. Náš svět s anděly až na výjimky nepočítá.

Nepočítá? Tuhle jsem se podivil, když jsem se prohraboval v jednom knihkupectví, kolik knih je o andělech. Našli byste v nich všechno: jak žijí, co dělají a jak se dají využít. Lidé touží po nějaké spřízněné duchovní síle, která by o člověka měla zájem a pomohla v každodenních strastech. Touží po kontaktu s něčím nadzemským, co by dodalo životu smysl.

Nemusí to být vždycky představa okřídlených éterických bytostí. Andělem, tedy duchovní mocí a pomocí, se může stát třeba i víra v nějakou duchovní nauku, ideologii, přesvědčení, které potom člověka na svých křídlech nese a povznáší. Problém je v tom, že to nemusí být vždycky anděl světla, dostavit se snadno může i anděl tmy, který nám vsugeruje pocit nadřazenosti, povýšenosti nebo bezohlednosti.

S anděly holt není radno si příliš začínat. A právě tohle chtěl svým listem jednomu domácímu křesťanskému sborečku v Římě před dvěma tisíci lety sdělit i autor epištoly Židům. „Zdá se vám, že je Bůh příliš daleko? Říkáte, že andělé jsou lépe po ruce? Ale jděte,“ píše, „přece věříte v Ježíše Krista a ten se stal z Božího rozhodnutí vznešenějším než andělé! Ježíš je zpodoběním Boží podstaty, u něho se nejlépe dozvíme, co si myslí a jak jedná Bůh.“

Autor listu má jasno: Budoucí svět, který čekáme, nebude řízený anděly, nebo nějakými duchovními principy či ideologiemi, ale Božím Synem. Tím Božím Synem, který když byl nakrátko na zemi, měl o lidi zájem a užímal se jich. Tím Božím Synem, který je s námi solidární když padáme a dává nám sílu k novému vykročení. Tím Božím Synem, který nás nazývá svými bratry a sestrami.

Skutečně není třeba vyhledávat anděly. Bůh není daleko a netečný. Po celá dlouhá staletí k nám lidem mluví. „Mnohokrát a mnohými způsoby mluvíval Bůh k otcům ústy proroků, v tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu,“ četli jsme v listu Židům. V křesťanské víře jde vlastně především o to, dobře poslouchat.

Bůh nemlčí, to jenom my máme někdy tendenci zacpat si uši a obrátit se k nějakému tomu andělu, k náhradnímu řešení, k jiné více povznášející a údajně lépe fungující nauce. Obyčejné naslouchání totiž může někdy i bolet, zvláště když už jsme si všechno sami naplánovali a potřebujeme jen potvrzující razítko odněkud z nadsvětna.

Naslouchání může bolet, stejně jako když se za jasné noci při zpěvu cvrčka či houkání sovy zakloníte a podíváte na oblohu. Že vás chvíli bude bolet za krkem, je to nejmenší. Může se totiž stát, že se

v člověku z ničeho nic uhnízdí úžas a úcta spolu s nárokem žít mravně, jak o tom psal filozof Kant.

První křesťané by tenhle mravní zákon vyjádřili stručně nejspíš slovy jako pravda a láska. Jde o to žít v ideálním případě tak nějak jako Boží Syn, který se nás v naší přízemní nepatrnosti ujal a ke stejnému stylu života vede i nás.

PeČ

SPCH 27. 10. 2024

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)